

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди

№ МО 3-115

201 7 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
махсус таълим вазирининг
М. А. Абдушев даги
2017-сонли буйруғи билан
тасдиқланган

“Стоматология”

йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини
қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўқув дастури

Тошкент – 2017

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
ОЛИЙ ВА УЎТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАХБАР КАДРЛАРИНИ
КАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

ТОШКЕНТ ТИЪБИЁТ АКАДЕМИЯСИ ХУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРНИ КАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ТАРМОК МАРКАЗИ

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури Олий ва
ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-ўқувчи
бирликларидан фаоллаштириш Мувофиқлаштирувчи комиссиясининг
2017 йил 18 августдаги 4 - сонли буйиқмаси билан
маъқуллашган.

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида
жаълият ривож ва таълим-тарбия масалалари" модули;
с.ф.д. проф. И.Эргашев, ф.ф.д.проф. М.М.Қаҳарова,
"Таълим-тарбия жараёнларини таъкидлаш этишнинг
конунчилиги ҳужжатлари" модули; ю.ф.д. доц. В.Т.Тошматов,
ю.ф.д. доц.О.Х.Нарзуллаев,
"Инновация таълим технологиялари ва педагогик
компетентлик" модули; п.ф.д. проф. Н.А.Муслимов, п.ф.д.
М.Т.Мирзолиева, ўқитувчилар И.А.Эшмакметов, К.Рисқуллова,
"Дисциплинар педагогика асослари ва педагогнинг шахси,
касбий ахборот маълумоти лойиҳалари" модули; ф.ф.д.,
доц. Х.Холматов, катта ўқитувчилар В.Хамидов, М.Файзилова,
ўқитувчилар Т.Шаймардонов, А.Обидов,
"Амалий хорижий тил" модули; катта ўқитувчилар,
У.Г.Насоид, Ф.Бойсариева; ўзбекистондаги Британия
Кенгашининг сўраш мутахассислари.
"Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таълим ва
карьерлар қабул қилиш технологиялари" модули; ф.ф.д.,
проф. Р.Сафаров, п.ф.д. Х.М.Алимов, ф.-м.ф.д. доц.
А.З.Қаримов,
Махсус фанлар бўйича: Хорижий эксперт, Хан Дюк Чонг
(Жапоний Корёя)
Илмий гуруҳ: Ш.А.Боймуродов, У.Б.Бердиев, Н.М.Нуридилева,
т.ф.д. проф. Х.Э.Шайхона, т.ф.д. доц. Г.С.Атгамова, т.ф.д. доц.
З.Ф.Умарова

Такрирчилар:
Хорижий эксперт: Ким Донг Сук (Жапоний Корёя)
т.ф.д. проф. М.Ш.Халимов

Ўқув дастури Тошкент тиббиёт академияси Кенгашининг қарори билан таълим ва
қилинган (2017 йил 18 август) -сонли буйиқмаси).

Кириш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил
12 июндаги "Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини
кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш
чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ-4732-сонли, 2017 йил
7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасининг янада ривожлантириш бўйича
Харакатлар стратегияси тўғрисида"ги ПФ-4947-сонли Фармонлари,
шунингдек 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада
ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПК-2909-сонли қарорда
белгиланган устувор вазифалар мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган
бўлиб, у замонавий талаблар асосида кайта тайёрлаш ва малака ошириш
жараёнларининг мазмунини такомиллаштириш ҳамда олий таълим
муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам
ошириб боришни мақсад қилди.

Дастур мазмуни олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари ва
конунчилик нормалари, илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат,
таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш,
амалий хорижий тил тизимли таълим ва қарор қабул қилиш асослари, махсу
фанлар негизда илмий ва амалий тадқиқотлар, технология тараккият ва
ўқув жараёнини таъкидлашнинг замонавий услублари бўйича сўнгги
ютувлар, педагогнинг касбий компетентлиги ва креативлиги, глобал
Интернет тармоғи, мультимедиа тизимлари ва мавофадан ўқитиш
усулларини ўзлаштириш бўйича янги билим, кўникма ва маълумотларини
шақллантиришни назарда тутди.

Дастур доирасида берилган мавзулар таълим соҳаси бўйича
педагог кадрларни кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати
ва уларнинг тайёрлашга қўйилган умумий малака талаблари ва ўқув
режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим
муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва
инновация технологиялари, илгор хорижий тажрибалардан самарали
фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўқув жараёнига
кенг татбиқ этиш, чет тилларини интенсив ўзлаштириш даражасини
ошириш ҳисобига уларнинг касб маҳоратини, илмий фаолиятини мунтазам
юксаттириш, олий таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнларини
таъкидлаш этиш ва бошқаришни тизимли таълим қилиш, шунингдек,
педагогик вазиятларда олтимал қарорлар қабул қилиш билан боғлиқ
компетентияларга эга бўлишлари таъминланади.

Кайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос
хусусиятлари ҳамда долзарб масалалардан келиб чиққан ҳолда дастурда
тингловчиларнинг махсус фанлар доирасидаги билим, кўникма, малака
ҳамда компетентияларига қўйилган талаблар такомиллаштирилиши
мумкин.

Кайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури куйидаги модуллар мазмунини ўз ичига камраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асрлардада жамият ривож ва таълим-тарбия масалалари.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг қонунийлик нормалари.

II. Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

2.2. Стomatология фанини ўқитишдаги илгор хорижий тажрибадорлар.

III. Таълим жараёнида ахборот-коммуникацион технологияларни қўллаш

3.1. Электрон педагогика ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

3.2. Тиббиётда ахборот технологияларини қўллаш.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш технологиялари.

5.2. Далилларга асосланган тиббиётнинг қўлланилиши.

VI. Махсус фанлар

6.1. Стomatологияда замонавий диагностика усуллари.

6.2. Даволашда юқори технологияларни қўллаш.

6.3. Стomatологияда профилактиканинг ўрни.

VII. Педагогик амалиёт

VIII. Малакавий аттестация

Курснинг максалди ва вазифаларни

Олий таълим муассасалари педагог кадрларни кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг максалди педагог кадрларнинг ўқув-тарбиявий жараёнларини юқолик илмий-методик даражада таъминлашлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларини мунтазам янгилаш, малака талаблари, ўқув режа ва дастурлари асосида уларнинг

касбий компетентлиги ва педагогик маҳоратини доимий ривожланишини таъминлашдан иборат.

Курснинг вазифаларига куйидагилар кирлади:

-“Стomatология” йўналишида педагог кадрларнинг касбий билим, кўникма, малакаларини ўзлуксиз янгилаш ва ривожлантириш;

-замонавий талабларга мос ҳолда олий таълимнинг сифатини таъминлаш учун зарур бўлган педагогларнинг касбий компетентлик даражасини ошириш;

- педагог кадрлар томонидан замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали ўзлаштирилишини таъминлаш;

- махсус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илгор хорижий тажрибаларни ўзлаштириш;

-“Стomatология” йўналишида ўқув жараёнини фан ва ишлаб чиқариш билан самарали интеграциясини таъминлашга қаратилган фаолиятни ташкил этиш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетентлигига куйидагилар талаблар:

“Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари”, “Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат”, “Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш”, “Амалий хорижий тил”, “Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари” модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига куйидагилар талаблар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёрлиги ҳамда компетентлигига куйидагилар умумий малака талаблари билан белгиланади.

Махсус фанлар бўйича тингловчилар куйидаги илмий билим, кўникма, малака ҳамда компетентияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

- стomatология фанларини ўқитишда қўлланиладиган интерфасл методлари;

- стomatология фанларининг тараккиёт йўналишлари ва тенденциялари;

- стomatология соҳасидаги инновацияларини;

- стomatология соҳасидаги касалликлар диагностикасини замонавий усулларини;

- стomatологияда далилларга асосланган тиббиётнинг қўлланилиши мезонларини;

- стomatология соҳасидаги эришилган сўнги ютуқларни ва илмий адабиётларни билиши керак;

Тингловчи:

- стomatология фанларини ўқитишда талаблар фаолиятининг оширишининг илгор технологияларидан фойдаланиш;

- стоматология соҳасидаги инновацияларни таҳлил этиш;
- стоматология соҳасида халқаро стандартларни қўллаш;
- стоматология соҳасидаги касалликларни даволашда аналитик усуллардан фойдаланиш;

-стоматология соҳасидаги амалий машғулотларни замонавий дастурий таъминотлар асосида ташкиллаштириш;

-стоматология соҳасидаги касалликларнинг олдини олиш диагностика усулларни амалиётда қўллаш **қўнмақаларига эга бўлиши;**

Тингловчи:

-стоматология фанларини ўқитишдаги муаммоли педагогик вазиятларни барқараф этиш;

-стоматология фанларини ўқитишда хориж тажрибаларидан фойдаланиш;

-стоматология соҳасидаги касалликларнинг кечини динамикасини аниқлаш.

-касалликларни жарроҳлик усулида даволаш;

-пародонтит касалликларини жарроҳлик усулида даволашда замонавий диагностика усуллардан фойдаланиш **маълумотларига эга бўлиши лозим.**

Тингловчи:

-стоматология соҳасидаги касалликларни даволашда узлуксиз тибиий назоратни таъминлаш;

-опиз бўлишни соҳаси органларини тиклаш операцияларида имплантларни қўллаш;

-беморларни даволашда уларнинг жисмоний, руҳий ва клиник ҳолатларини инобатга олиш;

-тиш ва жаглар имплантологиясининг замонавий усулларини амалиётда қўллаш;

-стоматологик даволашда юкори технологияларни қўллаш

-стоматология соҳасидаги касалликларни даволаш стандартларига амал қилиш **компетенцияларига эга бўлиши лозим.**

Курс хажми

Кайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ҳуқуқ қоқламаси ҳафтага 36 соат этиб белгиланган. Кайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналиши бўйича таълим дастурларини тузлик ўзлаштирган ва аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони 3-илоҳиси билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилди.

“Стоматология” йўналиши бўйича кайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

1. Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривож ва таълим-тарбия масалалари.

Муσταқил демократик тараққиёт ва жамият ривож. Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти И.А.Каримов асарларида жамият ривожига доир янгича назарий-концептуал гоялар. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ш.Мирзиёев демократик ислохотларни изчил давом эттириш тўғрисида. Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатларини ҳамма қилиш – давлат сиёсатини ўстувор йўналиши. Халқ қабулҳоналари ва виртуал марказларининг ташкил этилиши. Халқ идоралари учун эмас, давлат идоралари халқ учун ишлашининг зарурлиги. Танқидий таҳлил, катъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик раҳбар фаолиятининг асоси эканлиги. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Харажатлар стратегиясининг ишлаб чиқилиши, унинг ўстувор йўналишлари. Ўзбекистон иқтисомий ҳаётда амалга оширилган туб демократик ўзгаришлар. Таълим соҳасидаги ислохотлар, модернизациялаш ва интентрациялашиш жараёнлари. Жамиятдаги ўзгаришларда ёшларнинг иштироки. Ўзбекистон Ёшлар иттифоқининг ташкил этилиши ва унинг аҳамияти.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунийлик нормалари.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тушуначаси ва турлари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга қилиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. “Таълим тўғрисида”ги Қонун. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг босякчилари ва асосий йўналишлари.

Коррупцияга қарши курашнинг қонуний асослари ва унинг олдини олишининг омиллари. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қондаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли қарорининг мазмун-моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сон Фармони, 2016 йил 30 ноябрдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармонига

Ўзартриш ва қўшимча киритиш тўғрисида”ги ПФ-4860-сонли Фармони, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Харажатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 февралдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курслари тўғрисидаги Низомга ўзартриш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 103-сонли қарори, 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизimini янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 16 февралдаги “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизimini янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-4958-сонли қарори, 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-1533-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги “Ўзбекистон таълим тизimini учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 5-сон Қарори, 1998 йил 5 январдаги “Ўзбекистон таълим тизimini дарсинклар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида”ги 4-сон Қарори, 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон Қарори, 2006 йил 10 февралдаги “Олий таълим муассасаларида педагогларни танлов асосида ишлаб қабул қилиш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш ҳуқуқидаги 20-сонли Қарори, 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизimini янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига ўзартриш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори, 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори, 2015 йил 2 мартдаги “Магистратура тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 36-сонли қарори, 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат акредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзартриш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли қарори ва бошқалар.

Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурлари тушунаси ва уларга қўйилган талаблар. “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг режими тизimini тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиёти тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг икуний давлат аттестацияси тўғрисида”ги Низом. Олий таълим

муассасаларида мустақил таълимни ташкил этиш тартиби тўғрисида”ги Низом. “Магистратура тўғрисида”ги Низом. “Очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида”ги Низом ва бошқа меъриий ҳужжатлар.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат акредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзартриш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли буйруғи, 2017 йил 1 мартдаги «Йилги ўқув услубий мажмуаларни тайёрлаш бўйича услубий кўрсатмани тавсия этиш тўғрисида»ги 107-сонли буйруғи, 2017 йил 13 мартдаги «Олий таълим муассасалари кафедралари Кенгашларини ташкил этиш тўғрисида»ги 138-сонли буйруғи, 2015 йил 7 апрелдаги “Олий таълим муассасалари талабалари республика фан олимпиадаси тўғрисида»ги 123-сонли буйруғи, 2017 йил 24 апрелдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизimini янада ривожлантиришнинг чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги Қарорини ижроси тўғрисидаги 244-сонли буйруғи, 2017 йил 26 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 20 майдаги 304-сонли Қарори ижроси тўғрисида”ги 342-сонли буйруғи.

II. Ингор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетенциялар.

Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари. Инновацион жараёнларнинг кечини босқичлари.

Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этишнинг инновацион шакл, метод ва воситалари.

Шахста йўналтирилган таълим технологияларининг мазмунини, йўналишлари, Таълим олувчиларининг билиш фаоллигини ошириш ва мустақил таълимни ташкил этиш асосидаги инновацион таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиш, интерфаол таълим, модуль-кредит тизими, case study (кейс-стади), маҳорат дарслари, ассимент методларидан ўқув-тарбия жараёнида фойдаланиш. Ўқув лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга тағбиқ этиш.

Педагог касбий компетенциясининг тузилиши ва мазмуни. Педагог психология, методик, информацион, креатив, инновацион компетенцияни мазмун-моҳияти. Педагогик маҳорат асослари ва таркибий қисмлари. Ўқитувчининг коммуникатив компетенцияни, педагогик жараёнда мулоқот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик асонтотология. Аудиторияда шахслараро муносабатларни самарали ташкил этиш ва турхунни оптимал бошқариш. Педагогик низоларни самарали ҳал этиш йўллари. Замонавий педагог имиджи ҳалда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий такомиллаштириб боришини.

Креативлик-педагогик ижодкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциали тушунчаси ва моҳияти. Педагогларда креатив компетенцияни шакллантиришнинг зарурий шарт-шароитлари, моделлари. Касбий фаолиятда позитив-фаол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари.

2.2. Стоматология фанини ўқитишдаги илгор хорижий тажрибалар.

Ўқув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлаш борасидаги илгор хорижий тажрибалар, замонавий ёндашувлар. Замонавий таълим ва инновацион технологиялар соҳасидаги илгор хорижий тажрибалар: модулли-кредит тизими, blended learning (аралаш ўқитиш), case study (кейс-стади), масофали ўқитиш, маҳорат дарслари, вебинар, эвристик методлар ва бошқалар. Замонавий таълимда тыоторлик, супервизорлик ва модераторлик фаолияти. Педагогик фасилитация-таълимда натижавийликни таъминлашдаги муҳим омил сифатида. Таалабалар билиминини баҳолашнинг асоссемент технологиялари.

III. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўлдан

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

Замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва улардан таълим жараёнида фойдаланиш имкониятлари.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш. Microsoft Office пакетининг замонавий версиялари таснифи. Microsoft Office пакети дастурларида (MS Word, MS Excel, MS Power Point ва б.) ўқув-методик материалларини яратиш усуллари.

Web 2.0/3.0 технологиялари. Педагогик дастурий воситалар. Муаллифлик дастурлари (Spring Free, Articulate ва бошқ.) ва улардан фойдаланган ҳолда мультимедияли электрон ўқув ресурсларини яратиш.

Компьютер тармоқлари. Интернет технологиялари харақтеристикаси. Интернет тармонининг асосий хизматлари ва унда мулоқот турлари. Интернет ресурсларидан таълимда фойдаланиш. Zlunoet.uz таълим портали. Google асбоб ускуналари ва хизматлари (сервисларидан) фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ва ахборот таълим майдонини лойиҳалаш. Электрон портфолио ва унда ишлаш технологиялари.

Масофавий таълим ва уни ташкил этиш асослари. Moodle масофавий таълимни бошқариш тизимида ўқув ресурсларини яратиш ва жойлаштириш.

Ахборотта таҳлилллар. Ахборотни химоялашнинг замонавий восита ва усуллари. Идентификация ва аутентификация жараёнлари.

3.2 Тиббиётда ахборот технологияларини қўлдан.

Тиббиётда ахборот технологиялари ҳақида тушунча. Ахборот технологиялари воситаларини тиббиётда қўлланилиши. Тиббиётда янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Тиббиётда маълумотлар узатиш тизимини ташкил этиш ва уларнинг афзалликлари. Замонавий ахборот технологияларини тиббий жараёнларга қўлдан натижасида иш фаолиятининг сифатини ошириш ва автоматлаштириш. Тиббий текширув жараёнларида олинган натижаларни ахборот технологиялари ёрдамида қайта ишлаш, статистик анализ қилиш, 2D, 3D график усулда тевирлаш ва улар асосида маълумотлар базасини яратиш, хавфсизлигини таъминлаш. Яратилган маълумотлар базасидан тиббиётнинг барча соҳасидаги ходимларнинг ягона доқал тармоқда шахсий логини парол орқали маълумотлардан фойдаланишни ташкил этиш. Ахборот технологияларини қўлдан ҳолда тиббиёт соҳасида аҳолига интерактив хизматлар кўрсатиш. Тиббиёт соҳасида олинган маълумотлар базасини ахборот технологиялар ёрдамида таълим тизимига интеграция қилиш.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсия усуллари.

Хорижий тилни ўқитиш ва ўрганишдаги ислохотлар. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг талқини. Тил алоқа (коммуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўникмаларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффақиятга эришиш шарт-шароитлари: касбий интерактив мулоқот муҳити, мулоқот клубларини ташкил этиш, ўзининг тил кўникмалари даражасини баҳолаш ва бошқ. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика-VI-B2 оралиғида). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўргатувчиларини роли. Тил ўрганиш учун зарур ўқув-аудио, методик ва онлайн ресурслар. Тилни ўрганиётган мамлакат маданиятини билишнинг аҳамияти. Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (Ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилда гапира олиш).

Мулоқот мавзудари: кундалик ҳаётга оид (шахсий маълумот, оила ҳақида маълумот, бун ваяктни ўтказиш ва ҳоказо) ижтимоий ҳаётга доир, таълимга ва касбга йўналтирилган мавзудар.

Мутахассисликка оид матнларни ўқиш, уларни тушуна олиш, отзаки байн эта олиш, ўз фани бўйича ўқув жараёнини ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдаги атамалардан фойдаланиш.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш технологиялари.

Тизимли таҳлил назарияси фанлараро назария сифатида. Тизим ва тизимнинг белгилари. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли

тахлилининг мақсади ва вазифалари. Тизимли синтез. Педагогик фаолиятда тизимли тахлил. Педагогик тизим ва унинг тузулиши. Педагогик вазиятларнинг тизимли тахлилини амалга ошириш. Тизимли тахлилни амалга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли тахлилни амалга ошириш моделлари. Тизимли тахлилни амалга ошириш методлари.

Карор тушуначаси ва унинг асосий вазифалари. Карор турлари ва уни қабул қилиш усуллари. Карорларга қўйиладиган асосий талаблар.

Карор вариантларини тайёрлаш технологияси. Карор қабул қилиш жараёни ва педагог шахси. Карорларни қабул қилиш жараёнига тавсия кўрагувчи асосий омиллар. Педагогик жараёни бошқаришда карорларнинг ўрни. Карор натижаларини баҳолашнинг эксперти ва прогностика методлари. Карорлар самаралдорлигини баҳолаш мезонлари. Қабул қилинган карорлар ижросини таъминлаш механизми. Педагогик фаолиятда карор қабул қилиш технологияси. Карорлар ижросининг назорати.

5.2. Дағилларга асосланган тибобётнинг қўлланилиши.

Стоматология йўналишлари фанита дағилларга асосланган тибобётнинг мезонларини киритиш. Рандамизацияланган тадқиқотларнинг тизимли кўрик базасини яратиш. Стоматология йўналишида илмий тадқиқот ишларини бажариш учун халқаро стандарт асосида рандамизацияланган натижалардан фойдаланиш. Дағилларга асосланган тибобёт стоматология касалликлари даволашда илмий асосланган индивидуал ёнашувни таъминлайди. Дағилларга асосланган тибобёт асосида стоматология касалликларини ташхислаш, олдини олиш ва даволашнинг клиник текширишларининг самаралдорлиги ва хавфсизлигини аниқлаш.

VI. Махсус фанлар

6.1. Стоматологияда замонавий диагностика усуллари.

Стоматология фанларининг тараккиёт йўналишлари: хирургик стоматология, терапевтик стоматология, болалар стоматологияси, ортопедик ва ортодонтик стоматология ва бошқалар. Стоматология фанларининг долзарб масалалари. Стоматология фанларининг инновациялари: дентал имплантация, нейлонли протезлар, синуслифтинг, консиз операция технологиялари, юз-жағ протезлари, суяк тўқимасини регенерациясига йўналтирилган суяк пластикаси ва технологиялари ва бошқалар. Стоматология фанларида инновацияларни қўллаш истиқболлари.

6.2. Даволашда юқори технологияларни қўллаш.

Стоматология фанлари кесимидан касалликларни халқаро таснифларни қилиш. Стоматология касалликларини ташхислашда 3D компьютер томографияси қўлланилиши. Тиш протезида CAD-CAM тизимдан фойдаланиш. Юз-жағ соҳаси нуқсонларини даволашда 3D принтерлардан

фойдаланиш. Стоматология фанларида охириги йилларда бажарилган илмий тадқиқот натижаларидан фойдаланиш.

6.3. Стоматологияда профилактиканинг ўрни.

Пародонт касаллиklarининг олдини олиш мезонлари. Дентал имплантациянинг турли асоратларининг олдини олиш. Оғиз бўлини соҳаси органларини тиклаш операцияларида асоратларнинг олдини олиш. Жарроҳлик стоматология касаллиklarининг олдини олиш мезонлари. Юз жағ соҳасида онкологик касаллиklarининг олдини олиш чора тadbирлари. Боғаларда тиш каттик тўқимаси касаллиklarининг олдини олиш усуллари.

VII. Педагогик амалиёт

Кайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида педагогик амалиёт очик матбузадар ва амалий машғулотлар ўтказиш, ўтилган дарсларнинг муҳокама қилиниши ва танқидий тахлил этилишига асосланган ҳолда амалга оширилади.

Педагогик амалиёт кайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишлари ва мутахассисликларининг ўзига хослигидан келиб чиққан ҳолда олий таълим муассасаларининг тегишли профили кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва таъвиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидан ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарайдилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилди. Бундан ташқари, муस्ताкил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Муस्ताкил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Муस्ताкил таълим тегишли ўқув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириқлар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловчилар битирув иши (лойиҳа иши) ни тайёрлайди.

Битирув иши (лойиҳа иши) талаблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзини дарс берётган фаши бўйича электрон ўқув модулларининг тақдироти тайёрлайди.

Электрон ўқув модулларининг тақдироти куйидаги тарқибий қисмлардан иборат бўлади:

Кейслар Банки;

Мавзулар бўйича тақдимотлар;

Бошқа материаллар (фани ўзлаштиришга ёрдам берувчи қўшимча материаллар: электрон таълим ресурслари, матбуза матни, глоссарий, тест, кроссворд ва бошқ.)

Электрон ўқув модулларини тайёрлашда қуйидагиларга алоҳида эътибор берилди:

- таъвия килинган адабиётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;
- соҳа тараккиятининг устивор йўналишлари ва вазифаларини ёритиш;
- мутахассислик фандаридати инновациялардан ҳамда илгор хорижий тажрибалардан фойдаланиш.

Шунингдек, мустақил таълим жараёнида тингловчи касбий фаолияти натижаларини ва талабалар учун яратилган ўқув-методик ресурсларини “Электрон профолно” тизимига киритиб бориши лозим.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модульларни ўқитиш жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон ва коғоз вариантдаги манбаалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. Каримов И.А. Юксак маънавият – энгилмас куч. –Т.: “Маънавият”, 2008.– 176 б.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Т.: “Ўзбекистон”, 2011.–440 б.
3. Каримов И.А. Она юртиниз бахти икболи ва буюк келажакги йўлнда хизмат қилиш – энг олий саводатдир. –Т.: “Ўзбекистон”, 2015. –302 б.
4. Мирзиёев Ш.М. “Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини мард ва олижаноб халқимиз билан бирга кураимиз” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг лавозимига киритиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг кўшма мажлисидаги нутқи. – Т.: “Ўзбекистон”, 2016. – 56 б.
5. Мирзиёев Ш.М. “Конун устуворлиги ва инсон манфатларини таъминлаш – юрт тараккиёти ва халқ фаровонлиги гарови” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 24 йиллиги таъинланган тантанали маросимдаги марбузаси. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 48 б.
6. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – хар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. –Т.: “Ўзбекистон”, – 2017.–102б.
7. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга кураимиз. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 488 б.

II. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2014.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Харажатлар стратегияси тўғрисида”ги 494-сон Фармони.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 июлдаги “Ёилларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини кўллаб-қувватлаш тўғрисида”ги 5106-сон Фармони.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июлдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малakasини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 4732-сон Фармони.
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашни тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Конунининг қондаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПК-2752-сонли қарори.
6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПК-2909-сонли қарори.
7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малakasини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори.
8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малakasини оширишни ташкил этиш чора тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори.
9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 февралдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малakasини ошириш курслари тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 103-сонли қарори.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 05-майдаги “О меҳрак по дaльнейшему реформированию системы медицинского образования в Рeспубликe Узбекистан”ги 2956-сон Қарори.

III. Махсус адабиётлар

1. Diane Belcher, Ann M. Johns, Brian Paltridge. New directions in English for specific purposes research. The University of Michigan Press. 2011.
2. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ: Учебное пособие.– Киев: “МАУП”, 2003.– 242с.
3. G'ulomov S.S., Vesgalov V.A. Informatika va aхborot technologyalari. – Т.:, Fan, 2010.–686с.
4. Ишмухамедов Р.Ж., Юлдашев М. Таълим ва тарбияда инновацион педагогик технологиялар. –Т.: “Нихол” нашриёти, 2013, 2016.–279б.

5. Karimova V.A., Zayitdinova M.B., Nazirova E.Sh., Sadikova Sh.Sh. Tizimli tahtli asoslar. – T.: “O‘zbekiston fanlari milliy jamiyati nashriyoti”, 2014.–192 b.
6. Michael Swan, Catherine Walter. The Good Grammar Book. Oxford, 2001.
7. Норенков И.П., Зимин А.М. Информационные технологии в образовании: Учебное пособие.–М.: Изд. МГТУ им. Н.Баумана, 2002.-336с.
8. Подласый И. Педагогика. Новый курс: учебник для студ. педаг. вузов. - в 2-х кн. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 567 с.
9. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. д.т.н., проф. В.В.Попова. акад. РАО Ю.Г.Круглова.-3-е изд.–М.: “БИНОМ. Лаборатория знаний”, 2012.–319 с.:ил.
10. Peter Master. English Grammar and Technical Writing. Regional Printing Center. 2004
11. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб.: Питер. Серия “Учебное пособие”, 2004–316 с.: ил.
12. Арипов М. Интернет ва электрон почта асослари.-Т.: 2000. – 218 б.
13. DUET-Development of Uzbekistan English Teachers*- 2-том. CD ва DVD материаллари, Тошкент.: 2008.
14. Kamlov X.P., Brajimoa M.X., Mikhmedova D.U. va boshk. Og‘iz bo‘shlig‘i shlig‘i rangasi kasalliklari: Uchebnik - T: Yangi asr avlodi. 2005
15. Michael McCarthy “English Vocabulary in use”. Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.
16. S.S. A‘zamxo‘jaev, F.T. Rahmatullaev, O.A. Shukurov. «Yo‘qsimon tish protezlari», T:–2004.
17. Абдуазимов А.Д. « Ортодонтия ва болалар учун тиш протезлари» Т. 2002.
18. Азизходжаева Н.Н. Педагогик технологиялар ва педагогик махорат. – Т.: Молия, 2003, – 192 б.
19. Азимов М.И. Юз-жаг травматологияси. Т.: 2012.
20. Исмаилов А.А., Жалалов Ж.Ж., Саттаров Т.К., Ибрагимходжаев И.И. Инглиз тили амалий курсидан ўқув-ўқувчи мажмуа. Basic User/ Breakthrough Level A1/-Т.: 2011. – 182 б.
21. Ишмухамедов Р., Абдукодиоров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъдод” жамғармаси, 2009. – 160 б.
22. Ишмухамедов Р., Абдукодиоров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъдод” жамғармаси, 2008. – 180 б.
23. Махмудов И.И. Бошқарув профессионализми: психологик таҳлил. – Т.: “Академия”, 2011. – 154 б.
24. Махмудов И.И. Бошқарув психологияси. – Т.: 2006. – 230 б.
25. Мирекубов М. «Ортопедик стоматология» Т.: 2000.
26. Рақамли телевидение// Х.С.Соатов таҳрири остида ўқув қўлланма. Т.: 2015.

27. Саттаров Э., Алимов Х. Бошқарув мулоқоти. – Т.: “Академия”, 2003. – 70 б.

IV. Электрон таълим ресурслари

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги: www.edu.uz.
2. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси: www.aol.uz.
3. Компютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаш: www.itscouncil.gov.uz.
4. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Бош илмий-методик марказ: www.bilm.uz.
5. [www. Zhynet. Uz](http://www.Zhynet.Uz).
6. Infosom.uz электрон журнали: www.infosom.uz.

ИШЛАБ ЧИКИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор _____ У. Ш. Бетимкулов
" _____ 201 _____ й.
М.У.

Тошкент тиббиёт академияси Хўзуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармок маркази

Директор _____ У. А. Ташкенаева
" _____ 201 _____ й.
М.У.

КЕЛИШИЛГАН:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юрталари бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи _____ Ў. С. Исмаилов
" _____ 201 _____ й.
М.У.

